

Ankica Tomić: "Inspirira me nostalgija za djetinjstvom!"

*Ovogodišnja dobitnica VBZ-ove književne nagrade za najbolji neobjavljeni roman debitantica je Ankica Tomić. Dugogodišnja lektorica i redaktorica pobijedila je romanom *Naročito ljeti* u konkurenciji rekordnih 112 rukopisa, nostalgičnom autobiografskom pričom o dijelu djetinjstva koji je provela na otoku Braču*

Autoričin život, a pogotovo pisanje ovog romana, obilježilo je to što je u djetinjstvu promijenila tri osnovne škole i pet mjesta stanovanja. A sve zahvaljujući ocu koji je dobivao poslove u različitim dijelovima bivše Jugoslavije. Zadnja stanica prije dolaska u Zagreb na studij bio je Siverić, i to neposredno prije početka rata. Nakon toga je upisala fakultet i ostala u Zagrebu sljedećih dvadeset godina. Nakon što je diplomirala kroatistiku na Filozofskom fakultetu kratko je radila u školi, zatim na Radiju 101, a nakon toga kreće „turneja“ po novinskim redakcijama: *Arena, Playboy, Republika, Jutarnji list, Globus*. U *Globusu* je radila najdulje, točnije osam godina, a trenutačno je u otkaznom roku.

Jeste li i prije, budući da ste radili u novinskim redakcijama, razmišljali o tome da počnete pisati?

-U zadnje vrijeme i jesam pisala, ali čini mi se da je lakše izvana doći u neku redakciju i pisati, nego iz jedne službe prijeći u drugu. Recimo, na Sto jedinici sam radila prije 12-13 godina. Bila sam u redakciji „Parliament showa“ i „Teme dana“, i silno sam željela raditi u redakciji kulture, ali mi se činilo nemogućim „preskočiti“ tu barijeru.

Kada ste poželjeli postati spisateljica?

-Upisala sam kroatistiku jer sam još od srednje škole željela biti novinarka. No, s obzirom na završen studij kroatistike život me odveo na lektorska i redaktorska zanimanja, unutar redakcija. Tako su pisanje i novinarstvo pali u drugi plan. Roman *Naročito ljeti* napisala sam u vrlo kratkom roku i riječ je o autobiografiji, u njemu nema ništa što se nije dogodilo, ništa što je izmišljeno. Riječ je o mojim sjećanjima, u dobi od pet do devet godina. Neke stvari su možda krivo interpretirane ili ih se krivo sjećam, ali one su zapravo ispričane ili napisane prije 30 godina. Jedan dan sam sjela i napisala prvih 20 kartica. Znala sam kako završava roman jer se on već odavno dogodio. Možda je najčudnije to što sam kao dijete uspjela zapamtiti sve te dijaloge i detalje nekih događaja, što možda ima veze s mojim čestim seljenjem. Uspomene se

vežu za određena mjesta pa onda ostanu mnogo dublje u sjećanju.

Kako ste odlučili početi pisati?

-Kad sam došla u *Globus*, počela sam se družiti s nekim zanimljivim ljudima. Dvojica od njih, fotograf Darko Mihalić i novinar Boris Orešić, prije godinu i pol su mi bili rekli da žele snimiti dokumentarni film. Meni je to djelovalo kao neka suluda ideja, ali nakon godinu dana oni zaista jesu snimili dokumentarac, o Trogiru, koji je odličan i koji je dobio brojne nagrade. To mi je bio neposredan poticaj, jer su oni pokazali da je sve moguće kad nešto jako želiš. A i s obzirom na trenutačnu krizu nisam željela doma sjediti i plakati, nego sam nastojala pronaći neki ventil i pokušati napraviti nešto za sebe. Nije mi palo na pamet da ću od toga imati koristi, da će netko to objaviti, pisala sam ponajprije za sebe. Bio je to petak, 22. lipnja, sjela sam za računalo i počela pisati. Nisam se mogla zaustaviti sljedeća tri sata. Pročitala sam roman 3-4 puta, a zadnju sam korekturu napravila sama. Zanimljivo je redigirati samoga sebe. To je bilo novo iskustvo za mene.

Radili ste u izdavačkoj kući u kojoj radi velik broj pisaca novinara. Jeste li nekoga od njih zamolili da pročita roman i dâ svoje mišljenje prije nego što ste ga poslali na natječaj?

-Nakon što sam napisala roman dala sam ga Miljenku Jergoviću. Pohvalio me. Moji prijatelji i ljudi koji me vole su subjektivni, a vjerojatno im je i zanimljivo jer me poznaju. Jergovića poznajem površno, ali sam mu se svejedno obratila za pomoć. Osjećala sam se kao da se spremam za ispit. Bojala sam se i da ga dovodim u neugodnu situaciju, ali nisam imala izbora. Tada još uvijek nisam znala da ću se prijaviti na natječaj, ali s obzirom na to da sam ga završila a da ne stoji uzalud u ladici, poželjela sam ga dati nekome tko je kompetentan. Dok sam bila na godišnjem odmoru, prijatelj mi je javio da je raspisan VBZ-ov natječaj. Taj natječaj sam vidjela kao šansu da dođem do izdavača. Ako uđe u uži krug, nadala sam se da će ga objaviti VBZ. Ako ne prođe, mislila sam potražiti drugog izdavača. Nisam vjerovala ni da će mi se financijski isplatiti. Jer, tko bi kupio knjigu Ankice Tomić? Ljudi će radije kupiti Antu Tomića (smijeh). No, eto, s ovom nagradom, knjiga mi se financijski isplatila već sada.

Vaš roman se prodaje uz *Jutarnji list*, što znači da je tiskan u velikoj nakladi s obzirom na to je riječ o prvijencu?

-Ono što sam načula jest da se žiriju svidio moj roman zato što je lagan i time pogodan za širu publiku. Nije to literatura nad kojom ćete se oznojiti. Žiri je procijenio da je to dobro za prodaju uz dnevni list. A i cijena na kiosku je mnogo atraktivnija, što ostavlja mogućnost da se i bolje prodaje nego kad se nudi samo u knjižarama.

Roman pokriva dio vašeg djetinjstva kada ste došli živjeti na Brač i završava vašim odlaskom. Što je tako zanimljivo u tom mjestu da ste baš njega odlučili pretočiti u roman?

-

Katkad osjećam nostalgiju, a ne znam za čime. Nekome nedostaje obitelj, kuća, a meni djetinjstvo - vrijeme kad se formira ličnost - rascjepkano u mnogo dijelova. Svaki Božić odlazim u Siverić pokraj Drniša gdje mi žive roditelji, a tamo sam doselila s 12 godina, kad sam već bila formirana osoba, tako da na neki način i ne osjećam da ondje pripadam. Osjećaj da ne pripadaš nigdje i svagdje neobičan je. Čini mi se da su godine provedene na Braču bile godine koje su me najviše oblikovale. Već sam bila dovoljno „odrasla“, imala sam stajališta u naznakama, a otišla sam kad mi je postalo stalo do tih ljudi i prijatelja. Otkidaju me iz jednoga konteksta i stavljaju u drugi. Kad se sjetim djetinjstva, sjetim se onoga što sam napisala u knjizi.

Osjećate li još uvijek nostalgiju prema Braču?

-Apsolutno. Knjiga mi je bila dobar povod da nađem dvoje prijatelja koji se spominju u knjizi. Zanimljiva su ta prijateljstva iz djetinjstva... Ne očekuješ da, kad si tako malen, možeš naći nekoga s kim ćeš biti toliko povezan. Možda je to romantično poimanje prijateljstva, ali ne mogu se osloboditi takvoga gledanja na to. Zaista je okrutno napustiti prijatelje u tim godinama. Odjednom nemaš prijatelja i moraš steći nove.

Kako je vaša obitelj reagirala na roman?

-Brat je bio oduševljen jer kaže da nikada nije čitao knjigu u kojoj je on glavni lik. To je pozitivan i romantičan roman, ali nije ništa frizirano. No, ne mogu reći da je roman ispran od ironije, i djetinje i ove moje današnje. Kad sam ljetos bila kod roditelja u posjetu, oni uopće nisu znali da nešto pišem, ali su nakon čitanja bili oduševljeni. Mama mi je čak rekla da su neke stvari faktografski krive, ali ih nisam željela mijenjati jer ih se tako sjećam. Teško je zapamtiti točnu kronologiju s detaljima. Zbog toga mogu reći da ništa nije izmišljeno, ali je sigurno nešto krivo interpretirano.

Razgovarala: Ana Gruden, urednica magazina Zaposlena